

Вакуленко Олеся Михайлівна
доцент кафедри бальної хореографії,
Київський національний університет
культури і мистецтв,
вул. Є. Коновальця, 36, Київ, Україна, 01133,
<https://orcid.org/0000-0002-7906-4626>
vakusia@gmail.com

ТРАДИЦІЇ ТА НОВАЦІЇ BLACKPOOL DANCE FESTIVAL: ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА

Мета дослідження. Дослідити діяльність Blackpool Dance Festival протягом 1920–2018 рр.; розглянути розвиток програми фестивалю відповідно до еволюціонування бальних танців; проаналізувати особливості проведення традиційних змагань та чемпіонатів в історичній ретроспективі, а також нововведення, запропоновані організаторами на сучасному етапі; визначити та охарактеризувати етапи розвитку Blackpool Dance Festival. **Методи дослідження** становить органічна сукупність базових принципів дослідження: об'єктивності, історизму, багатофакторності, системності, комплексності, розвитку та плюралізму, а для досягнення мети дослідження використані наступні **методи** наукового пізнання: проблемно-хронологічний, конкретно-історичний, статистичний, описовий, логіко-аналітичний. **Наукова новизна.** Здійснено мистецтвознавче дослідження діяльності Blackpool Dance Festival з моменту заснування (1920 р.) до 2018 р.; розглянуто розвиток конкурсної програми фестивалю в контексті еволюціонування бальних танців – стандартизації танців європейської та латиноамериканської програми, особливості формування суддівської колегії та системи оцінювання, нормативно-правову базу фестивалю; проаналізовано особливості проведення традиційних змагань та чемпіонатів в історичній ретроспективі; окреслено напрямки та тенденції розвитку Blackpool Dance Festival на сучасному етапі. **Висновки.** Внаслідок проведеного мистецтвознавчого дослідження діяльності Blackpool Dance Festival протягом 1920–2018 рр. визначено етапи розвитку фестивалю, в контексті еволюціонування конкурсної бальної програми та проаналізовано програми проведення чемпіонатів та змагань: 1920–1931 рр. – період формування програми фестивалю; 1931–1947 рр. – період становлення конкурсної програми на основі розроблених і затверджених Імперським товариством вчителів танців та Офіційною радою бальних танців (OBBD) стандартів; 1954–2004 рр. – період розширення програми Blackpool Dance Festival та популяризації фестивалю на міжнародному рівні; 2004–2018 рр. – сучасний період, який характеризується розвитком програми фестивалю відповідно до еволюції та тенденцій конкурсної бальної програми.

Ключові слова: Blackpool Dance Festival; чемпіонати; змагання; суддівська колегія; бальні танці.

Вакуленко Олеся Михайлівна, доцент кафедри бальної хореографії, Київський національний університет культури і мистецтв, вул. Є. Коновальця, 36, Київ, Україна

Традиции и новации blackpool dance festival: историческая ретроспектива

Цель исследования. Исследовать деятельность Blackpool Dance Festival в течение 1920–2018 гг.; рассмотреть развитие программы фестиваля в соответствии с эволюционированием бальных танцев; проанализировать особенности проведения традиционных соревнований и чемпионатов в исторической ретроспективе, а также нововведения, предложенные организаторами на современном этапе; определить и охарактеризовать этапы развития Blackpool Dance Festival. **Методы исследования** составляет органическая совокупность базовых принципов исследования: объективности, историзма, многофакторности, системности, комплексности, развития и плюрализма, а для достижения цели исследования использованы следующие методы научного познания: проблемно-хронологический, конкретно-исторический, статистический, описательный,

логіко-аналитический. **Научная новизна.** Осуществлено искусствоведческое исследование деятельности Blackpool Dance Festival с момента основания (1920) до 2018 г.; рассмотрено развитие конкурсной программы фестиваля в контексте эволюционирования бальных танцев – стандартизации танцев европейской и латиноамериканской программы, особенности формирования судейской коллегии и системы оценивания, нормативно-правовую базу фестиваля; проанализированы особенности проведения традиционных соревнований и чемпионатов в исторической ретроспективе; очерчены направления и тенденции развития Blackpool Dance Festival на современном этапе. **Выводы.** Вследствии проведенного искусствоведческого исследования деятельности Blackpool Dance Festival в течение 1920–2018 гг. определены этапы развития фестиваля, в контексте эволюционирования конкурсного бального танца и проанализированы программы проведения чемпионатов и соревнований: 1920–1931 гг. – период формирования программы фестиваля; 1931–1947 гг. – период становления конкурсной программы на основе разработанных и утвержденных Имперским обществом учителей танцев и Официальным советом бальных танцев (OBBD) стандартов; 1954–2004 – период расширения программы Blackpool Dance Festival и популяризации фестиваля на международном уровне; 2004–2018 гг. – современный период, который характеризуется развитием программы фестиваля в соответствии с эволюцией и тенденциями конкурсного бального танца.

Ключевые слова: Blackpool Dance Festival; чемпионаты; соревнования; судейская коллегия; бальные танцы.

Vakulenko Olesia, Associate Professor, Department of Ballroom Choreography, Kyiv National University of Culture and Art, 36, Y. Konovaltsia St, Kyiv, Ukraine

Traditions and innovations of the Blackpool Dance Festival: historical retrospective

The purpose of the article is to explore the activity of the Blackpool Dance Festival in 1920-2018; to consider the development of the festival program in accordance with the evolution of ballroom dancing; to analyze the peculiarities of conducting traditional competitions and championships in the historical retrospective, as well as the innovations proposed by the organizers at the present stage; to identify and characterize the stages of development of the Blackpool Dance Festival. **The research methodology** consisted in the organic set of basic principles of research: objectivity, historicism, multifactoriness, systematicity, complexity, development and pluralism; to fulfill the purpose of the research, the following methods of scientific knowledge were used: problem-chronological, concrete-historical, statistical, descriptive, and logical-analytical. **The scientific novelty of the work** lies in the art critical research of the Blackpool Dance Festival from its inception in 1920 until 2018; the study of the development of the competition program of the festival in the context of the evolution of ballroom dancing – standardization of dances of the European and Latin American program; peculiarities of the formation of the panel of judges and the system of evaluation, the regulatory and legal basis of the festival; the analysis of features of conducting traditional competitions and championships in the historical retrospective; the description of the directions and trends of development of the Blackpool Dance Festival at the present stage. **Conclusions.** As a result of the conducted art critical research of the activity of the Blackpool Dance Festival in 1920–2018, the stages of development of the festival were defined in the context of the evolution of competitive ballroom dancing, and the programs of championships and competitions were analyzed: 1920–1931 – the period of formation of the festival program; 1931–1947 – the period of establishment of the competition program on the basis of the standards developed and approved by the Imperial Society of Teachers of Dancing and the Official Board of Ballroom Dancing (OBBD); 1954–2004 – the period of extension of the Blackpool Dance Festival program and the international promotion of the festival; 2004–2018 – the modern period characterized by the development of the festival program in accordance with the evolution and trends of competitive ballroom dancing.

Key words: the Blackpool Dance Festival; championships; competitions; the panel of judges; ballroom dancing.

Вступ. У контексті масштабної популяризації конкурсного бального танцю, перед вітчизняними науковцями постає необхідність у дослідженні та аналізі розвитку фестивально-конкурсного руху не лише в Україні, а й на міжнародному рівні. Актуальність даного дослідження зумовлена важливістю аналізу діяльності Blackpool Dance Festival – найпрестижнішого міжнародного фестивалю бального танцю в історичній ретроспективі, визначення та систематизації етапів розвитку програми фестивалю відповідно до еволюціонування бальних танців та тенденцій розвитку хореографічного мистецтва на сучасному етапі, з метою залучення результатів до наукового обігу.

Аналіз публікацій. Розвитку конкурсно-фестивального руху бальних танців присвячено такі історичні, культурологічні та мистецтвознавчі праці вітчизняних науковців, які аналізують певні аспекти діяльності міжнародних фестивалів відповідно до мети дослідження. Наприклад, Т. Тракалюк («Становлення і розвиток спортивного танцю в світі», 2014) розглядає історичні аспекти розвитку спортивного танцю, їх організаційно-управлінську структуру та період становлення спортивних танців у світі; Ю. Сахневич у статті «Українські танцюристи на провідних світових турнірах бального танцю сучасності» (2014) систематизує відомості про танцювальні пари бальної хореографії на головних світових турнірах бального танцю сучасності та визначає ступінь інтегрованості вітчизняних виконавців у світову систему фестивалів та конкурсів, а також досліджує основні етапи становлення та розвитку фестивально-конкурсного руху бальної хореографії в СРСР та світі в ХХ ст. («Становлення та розвиток фестивально-конкурсного руху в бальному танці», 2014). Проте, дослідження діяльності найпрестижнішого міжнародного фестивалю бального танцю – Blackpool Dance Festival, і нині не є темою окремої наукової праці, що й зумовлює актуальність даної статті.

Мета статті. Дослідити діяльність Blackpool Dance Festival протягом 1920–2018 рр.; розглянути розвиток програми фестивалю відповідно до еволюціонування бальних танців; проаналізувати особливості проведення традиційних змагань та чемпіонатів в історичній ретроспективі, а також нововведення, запропоновані організаторами на сучасному етапі; визначити та охарактеризувати етапи розвитку Blackpool Dance Festival.

Виклад основного матеріалу. Історія Блекпульського фестивалю посідає центральне місце в історії конкурсного бального танцю, адже протягом багатьох десятиліть він вважається одним з найпрестижніших міжнародних конкурсів бальних танців.

Перший Blackpool Dance Festival відбувся в 1920 р. за сприянням музичного директора комплексу Зимові сади Г. Вуда та музичного видавця з «Messrs Sharples and Son Ltd.» (Блекпул) Н. Шамплеса. Він відбувся в залі Tower Ballroom, який побудований в 1897–1898 рр. на замовлення компанії Blackpool Tower. Оскільки на той період питання про єдину стандартизацію бальних танців навіть не піднімалося (комітет з бальних танців при Імперському товаристві вчителів танців було сформовано в 1924 р.), до 1926 р. на фестивалі відбувалися змагання з Sequence Dance (переважно танці вальси, лансьє та two-step), які оцінювали судді під головуванням Д. Фіннігана (згодом співзасновника та першого президента United Kingdom Alliance of Professional Teachers of Dancing) та його доньки Е. Фінніган.

Не дивлячись на популярність фестивалю, в 1927 р., у зв'язку зі зміною керівництва комплексу «Зимові сади», його проведення опинилося під питанням – спонсори відмовилися фінансувати міроприємство, проте, за сприянням Ф. Річардсона – члена суддівської колегії, засновника Королівської академії танцю та редактора газети «The Dancing Times», Blackpool Dance Festival 1927 р. було проведено за розширеною програмою – вперше на фестивалі відбулися змагання North of England Amateur Foxtrot Competition (Північно-Англійські аматорські змагання з фокстроту). Варто наголосити, що Ф. Річардон не лише тривалий час проводив переговори з новими керівниками Блекпульського комплексу та організував дискусію про важливість його збереження для розвитку конкурсного руху в Англії та бальних танців загалом, а й спонукав видання «The Dancing Times» стати спонсором Блекпульського фестивалю в 1927 р.

У 1928 р. Blackpool Tower Company об'єдналася з Winter Gardens та Pavilion Company – нова політика керівництва була спрямована на розвиток і покращення фестивалю та конкурсної програми. Варто наголосити, що в червні 1929 р. фінансування колишнім спонсором відновлюється і протягом 1929–1930 рр. Blackpool Dance Festival проводився в розширеному форматі змагань – відбулися професійні чемпіонати Північної Англії (North of England Professional), аматорські змагання з Велета (Amateur Veleta Competition), Veterans Waltz Competition та Original Sequence Dance Competition (Blackpool Dance Festival, 2018). Якщо раніше, North of England Championship був виключно чемпіонатом Північної Англії та Шотландії, то з включенням його до програми Блекпульського фестивалю в ньому могли брати участь танцювальні пари з усієї Великобританії та ін. країн. Варто зазначити, що перші записи про участь у фестивалі закордонних танцюристів датовані 1934 р. (Mayer-Karakis, 2009, p. 112).

Ведучим Блекпульського фестивалю з 1929 р. був Б. Хейвард, один з керівників Блекпульської Школи Танцю.

Узгодження стандартів 4-х бальних танців – танго, квікстепу, повільного вальсу та повільного фокстроту, яке відбулося в 1929 р. на Великій конференції у Лондоні, і, як наслідок, популяризація англійського стилю бальних танців, відобразилися і на програмі Блекпульського фестивалю. У 1931 р., після косметичного ремонту Empress Ballroom, побудованого у 1878 р. (до речі, наданий для проведення фестивалю безпосередньо з дозволу Королеви Англії), у Блекпулі відбулася значуща подія – відкриття British Professional Championships and Amateur Ballroom Championships – Британського Чемпіонату зі стандартних бальних танців серед професіоналів та аматорів. Переможцями British Professional Championships була відома танцювальна пара, члени комітету бальних танців при Імперському товаристві вчителів танців – М. Стюарт та П. Сакс (Mayer, 2018). Для визначення ж аматорських танцювальних пар, які зможуть виступити на Гранд Фіналі фестивалю, в Англії було проведено 250 кваліфікаційних змагань та 40 окружних фіналів. Тривалий час Blackpool Dance Festival називали ще й British Open або просто Blackpool.

Найвідомішими танцювальними парами Англії, які протягом 1930–1940 -х рр. перемагали на Блекпульському фестивалі були Г. Жак та М. Демінг, Т. Палмер та К. Прайс.

Варто зазначити, що участь Ф. Річардсона в діяльності фестивалю не обмежувалася лише суддівством – протягом 1936–1939 рр. він був радіокоментатором Блекпульського фестивалю, а протягом 1946–1960 рр. – ведучим та головою суддівської колегії.

Зазначимо, що головні засади щодо формування суддівської колегії Блекпульського фестивалю, визначені та затверджені в 1930-х рр. Офіційною радою бальних танців (OBBD) як керівним органом бальних танців у Сполученому Королівстві (з 1996 р. – British Dance Council (BDC) (British Dance Council, 2018) лишаються актуальними на сучасному етапі – членами колегії є виключно представники Великобританії, окрім деяких конкурсів та програми Exhibition. Турніри оцінюються двома (денною та вечірньою) групами суддів, які формуються за особливими критеріями – унікальними, оскільки подібного відбору суддів не існує в жодній країні світу на жодному чемпіонаті: судді повинні бути визнаними танцюристами, колишніми переможцями міжнародних чемпіонатів; відомими та поважними практикуючими спеціалістами на даний момент; забороняється запрошувати до колегії танцюристів, які практикують в одній студії або закінчили власну конкурсну кар'єру менше року тому. Претендента на суддівство спочатку запрошують оцінювати змагання юніорів, після цього – в денну групу суддів, які оцінюють переважно відбіркові тури і лише після – у вечірню.

У 1937 р. для оцінки конкурентів у Блекпулі було введено інноваційну систему Skating, яка використовується і понині (останні зміни внесені у 1956 р.) (Dawson A., 1968, с. 15). Варто зазначити, що ця система використовується і в інших танцювальних конкурсах у всьому світу. Наприклад, у США в усіх змаганнях з бальних танців використовують систему Skating, визначену IDSF (USA Dance, 2008).

З 1947 р. у Блекпулі, в бальному залі Blackpool Tower, відбувається щорічний чемпіонат The Junior Blackpool Dance Festival (з 2010 р. його проводять у комплексі «Зимові

сади» в Empress Ballroom) для двох вікових груп – діти (від 6-ти до 12-ти років) та юніори (від 12-ти до 16-ти років), який триває тиждень, а на сучасному етапі включає майже 30-ть змагань як індивідуальних, так і командних, що дозволяє суддям оцінити весь потенціал кожного конкурсанта. Варто зазначити, що у 2017 р. в ньому брали участь представники 33 країн (понад 400 танцювальних пар від 102 команд). Традиційними в рамках фестивалю є також відкриті заняття та майстер-класи, які сприяють оволодінню новими навичками та підвищенню танцювальної майстерності.

Фестивально-конкурсний рух у Блекпулі було припинено з початком Другої Світової війни (у 1940 р. Blackpool Dance Festival проходив за скороченою програмою) і відновлено лише у 1946 р., проведенням – British Amateur Old Time Sequence Championship (Британським Чемпіонатом зі старовинного Сіквенса). Варто зазначити, що ця подія посприяла відновленню популярності Sequence dances, а в жовтні 1950 р., за ініціативи Winter Gardens Company, було проведено Old Time Ball – Перший Блекпульський Танцювальний Фестиваль Сіквенсу (Blackpool Dance Festival, 2018).

У 1948 р. у рамках програми Блекпульського фестивалю, за ініціативи Офіційної ради бальних танців (OBBD), відбувся перший Світовий танцювальний Конгрес вчителів бального танцю (The International Congress), на якому визначили стилі та стандарти виконання бальних танців, а також затвердили систему медальних тестів. Традиція його проведення лишається незмінною і сьогодні – щорічно на Блекпульському педагогічному форумі виступають з відкритими лекціями визнані танцюристи та вчителі бальних танців. Наприклад, у 1991 р. відбулися 8 теоретично-практичних лекцій за участю М. Берр та В. Берр, Д. Хепелейнен та С. Сатарі, К. Беллес та С. Беллес, Д. Вуда та А. Левіс, Д. Барнса та Г. Феірвезер, С. Содано, М. Хілтон та К. Хілтон, які присвячені особливостям техніки виконання танців Фокстрот, Румба, Джайв, Танго, Пасодобль, Вальс, а також Секвея та шоу-програми латинських танців. Наразі його організаторами є Британська танцювальна рада та Світова танцювальна рада. У 2017 р. World Ballroom Dancing Congress, під назвою «Your Past – Your Present – Your Future» проходив 27–28 травня і традиційно розпочався з офіційної церемонії відкриття та привітання мера Блекпулу. Серед лекторів конгресу були відомі танцюристи: Д. Барнс та Ш. Феірвезер, Х. Танака, М. Малітовські та Д. Люніс, Р. Коккі та Ю. Загоруйченко, В. Фанг та А. Муравйова, С. ді Філіппо та Д. Чеснокова, А. Скуфка та Ю. Батагелі («Театр мрій»), Д. Вуд («Ілюзії часу»), А. Джіджіареллі і С. Андрачіо («Правда»), Т. Багер та І. Желязкова («YOU-nique»), Т. Редпас («The DNA of Smooth»), А. Бізокас та К. Демідова («Remember...Enjoy...Imagine»), Д. Крапез та Н. Карабей («Деталі роблять різницю» «Details make the difference»), Б. Уотсон та Кармен («Dancer, Winner, Both?»), С. Содано («Ритм та Латина – в чому різниця?»), П. Дюлейн («Танцювальні класи») (World Ballroom Dancing Congress, 2018).

Новий етап розвитку Blackpool Dance Festival розпочинається з 1954 р., коли його офіційним організатором стає І. Ілетт (до 1978 р.), якій судилося популяризувати його до масштабів найвідомішого у світі чемпіонату з бальних танців (Todd K., 2009, p. 23).

Протягом 1946–1962 рр. найуспішнішими танцювальними парами Блекпульського фестивалю стали Ч. Тібальт та Д. Біхан, Д. Веллс та Р. Сіссонс, У. Фрайер та В. Бернес, В. Беррет та Д. Фріман, Л. Скрівенер та Н. Дагган, С. Біннік та С. Брок, Г. Сміт-Хемпшир та Д. Кейсі, Б. Толмейджер та С. Сілвет, Б. Баргес та Д. Фріман та ін. (Todd K., 2009, p. 23).

Якщо протягом кількох десятиліть на Блекпульському фестивалі конкурували переважно пари з Англії, то з другої половини 50-х рр. XX ст. участь у ньому почало брати все більше іноземних танцювальних пар, а для іноземних гостей було організовано спеціальну ложу на південному балконі в Empress Ballroom. Про зростаючу популярність фестивалю на міжнародному рівні свідчить і той факт, що у 1980 р. ложу було закрито через величезну кількість зарубіжних гостей та глядачів. Наразі, серед іноземних танцювальних пар спостерігається велика кількість представників Німеччини, Італії, Сполучених Штатів Америки та Японії.

Проте беззаперечним фактом підтвердження популярності Блекпульського фестивалю серед іноземних пар є організація Британського Закритого Танцювального Фестивалю виключно для британських учасників, який відбувся у листопаді 1975 р. і проходить донині, під назвою Британський Національний Чемпіонат.

З 1961 р. у програму Блекпульського фестивалю поступово було введено латиноамериканські танці – Британський аматорський латиноамериканський турнір (1961 р.) та Професійний турнір з латиноамериканських танців (1962 р.), а з 1964 р. міжнародна латиноамериканська програма отримала повноцінний конкурсний статус поряд із європейською (Yoo L. K., 2009, p. 25).

У 1968 р. започатковано проведення щорічного командного турніру серед професіоналів – Professional Invitation Team Match, на якому з програмою десяти танців виступали команди з Великобританії та Німеччини. На сучасному етапі в цьому турнірі (найпопулярнішому серед глядачів фестивалю) беруть участь команди з багатьох країн, зокрема Австралії, Італії, Японії, Скандинавії, Росії, США.

Після смерті І. Ілетт, організацією Блекпульського фестивалю протягом 1978–1980 рр. займався її чоловік Б. Френсіс, а з 1980 р. на цю посаду було запрошено Г. Маккензі, яка продовжила традиції засновані І. Ілетт і спрямувала діяльність на розвиток та популяризацію фестивалю. Варто зазначити, що на початку 1980-х рр. участь у професійних чемпіонатах фестивалю брали від 150 до 180 танцювальних пар, тоді як в аматорських – у кілька разів більше. На початку XXI ст. кількість заявок для основної групи аматорів перевищила 600, що вимагало від організаторів нових підходів до проведення конкурсної програми. За ініціативи Г. Маккензі було прийнято рішення обмежити участь аматорських пар єдиною віковою категорією – унікальна практика в історії Блекпульського фестивалю, відтак аматори можуть виступати лише у групі до 21 року, в основній групі (від 21 до 35 років) та seniors group (від 35 років). З 2004 р. організатором Блекпульського фестивалю є С. Вілсон (Mayer-Karakis, 2009, p. 122).

На сучасному етапі у Блекпулі проводиться 5 фестивалів танцю, які проходять навесні – May Blackpool Dance Festival (May Dance Festival ProAm, May Dance Festival Teacher Students, May Dance Festival Professional American Smooth/Rhythm), The Junior Blackpool Dance Festival; та восени – Blackpool Segueance Dance Festival, Blackpool Freestele Championship, British National Dance Champinhips (Blackpool Dance Festival, 2018).

Варто зазначити, що найпрестижніший чемпіонат з бальних танців – World Professional Dancesport Championship протягом 1989–2012 рр. 5-ть разів проводився у Блекпулі (не в рамках фестивалю).

May Blackpool Dance Festival – найбільший з 5-ти фестивалів Блекпулу (триває протягом 9-ти днів в Empress Ballroom комплексу «Зимовий сад»), в рамках якого відбуваються British Open Championships for Adult Amateur, Professional couples та Formation Teams, а з 2005 р. введено нові змагання – British Rising Star Amateur Ballroom and Latin Competitions. У 2017 р. на 92-му фестивалі виступили танцювальні пари з 61 країни – 2970 виступів у 13-ти заходах; 2 Ballroom Formation Teams та 8 Latin Formation Teams. Проте, особливу увагу громадськості викликали Professional Team Match та Exhibition Competition.

Усі чемпіонати та змагання фестивалю визначаються і регулюються правилами Британської танцювальної ради (British Dance Council). Так, наприклад, зазначається, що до участі у чемпіонатах та змаганнях допускаються лише танцюристи, які мають дійсну ліцензію аматора або професіонала. Вчитель аматорської команди Формейшн має бути членом визнаної Асоціації; британські команди мають бути зареєстровані Британською танцювальною радою, а іноземні команди повинні мати дійсну реєстрацію.

У 2017 р. було визначено проведення змагань з British Rising Stars Amateur Latin та Ballroom Competitions, British Amateur Latin та Ballroom Championships у такій послідовності: 25 травня – British Rising Stars Amateur Latin Competition та British Rising Stars Amateur Ballroom Competition (1-й кваліфікаційний раунд); 26 травня – British Rising Stars Amateur Latin Competition (2-й кваліфікаційний раунд); 27 травня – British Rising Stars Amateur Ballroom Competition (2-й кваліфікаційний раунд); 29 травня – British Amateur Latin

Championship (1-й кваліфікаційний раунд); 30 травня – British Amateur Latin Championship (2-й кваліфікаційний раунд); 31 травня – British Amateur Ballroom Championship (1-й та 2-й кваліфікаційні раунди) (Syllabus 92 and Annual Blackpool Dance Festival Open to the World Thursday and The First Russian American Smooth Congress, 2018).

Однією з найпрестижніших подій, які традиційно відбуваються в Блекпулі наприкінці травня, є The Blackpool Dance Festival Hall of Fame Awards – вшанування та нагородження осіб, які підтримали або посприяли успіху фестивалю.

Blackpool Junior Dance Festival, заснований у 1947 р. понад 50 років проводився в Blackpool Tower Ballroom, але з 2010 р. фестиваль було переведено у бальну залу Імператриці комплексу Winter Gardens. Традиційно, його проведення починається у перший пасхальний понеділок і триває рівно тиждень. На сучасному етапі фестиваль проводиться у двох вікових категоріях – діти та юніори; у трьох програмах – європейська бальна, латиноамериканська програма та Sequence. Протягом 7 днів відбуваються 29 змагань, 4 командні (Team Matches) та 3 змагання з формейшн (Formation Competitions). У 2017 р. на фестивалі було представлено 400 танцювальних пар, 8 Sequence Formation команд та 94 Latin/Ballroom Formation команди.

Восени в комплексі Winter Gardens проходить Блекпульський фестиваль сіквенсу (Blackpool Sequence Dance Festival), започаткований у 1950 р., до складу якого належать класичні, сучасні та латинські сіквенс денс. Змагання відбуваються як два заходи – танці для дітей та дорослих; The British Freestyle Championships, які охоплює змагання соло (Solos), чемпіонат прем'єр-ліги (Premier Championships), командні (Teams), повільні танці (Slowdance) та парні (Couples/Pairs) (Blackpool Dance Festival, 2018).

Звичайно, величезною популярністю серед британських танцюристів користується Британський національний танцювальний чемпіонат (British National Dance Championships), заснований у 1974 р., який до 1997 р. називався The British Closed Championships – чемпіонат з бальних та латиноамериканських танців, виключно для представників Великобританії.

За останні кілька років на Блекпульському фестивалі, за ініціативою організатора С. Уілсон та керівного директора М. Уільямса, відбулися неабиякі зміни, які свідчать про беззаперечний розвиток конкурсного бального танцю у світі. Так, вперше за 90 років існування Blackpool Dance Festival, у 2015 р. до його програми було включено одну з категорій американського стилю виконання бальних танців – American Smooth, хоча виступи танцювальних пар П. Перзу та О. Перзу, М. Хемза та Ізабелла, Т. Тафт та Д. Тафт, К. Спіндер та Е. Спіндер, М. Жаринов та Г. Деткіна відбувалися поза конкурсною програмою і не оцінювалися суддями – ними було представлено презентаційний танець (30 секунд), а також 4 танці програми: Вальс, Танго, Фокстрот, Віденський вальс.

З 2016 р. American Smooth було офіційно введено до програми Блекпульського фестивалю, а за рік, у 2017 р. – American Rhythm (Ча-ча-ча, Румба, Свінг, Болеро та Мамбо). Відтак, наразі на Блекпульському фестивалі представлено обидві категорії американського стилю виконання бальних танців – проводяться Professional American Smooth Championship та Professional American Rhythm Championship (Blackpool Dance Festival, 2018).

Варто зазначити, що на сучасному етапі професійний рух American Smooth популяризується в багатьох країнах світу. Наприклад, на 21–22 квітня 2018 р. у Москві, в рамках конкурсу Champions` Ball 2018 заплановано перший Open to the World Professional American Smooth Trophy, за сприянням та участю Міжнародної асоціації танцювальних клубів, шкіл та студій танцю GallaDance, призовий фонд якого складає \$ 10 000. Подією стало і проведення The First Russian American Smooth Congress (4–5 грудня 2017 р.), участь у якому брали провідні спеціалісти бальних танців, спортсмени, вчителі та учасники руху Pro Am. З професійними лекціями виступили двократні чемпіони США та світу з American Smooth – О. Косовіч, Н. Косовіч, П. Перзу та І. Джанізіл – віце-чемпіонка США та світу з American Smooth (The First Russian American Smooth Congress, 2018).

У серпні 2016 р. у Шанхаї відбувся Blackpool Dance Festival China 2016 – перший Блекпульський танцювальний фестиваль в Китаї, в рамках якого змагання проходили в усіх

вікових категоріях, з урахуванням та дотриманням усіх правил та традицій Блекпульського фестивалю. На думку С. Уїлсон та М. Уільямса, подібне інноваційне рішення (раніше фестиваль проводився виключно на території Блекпулу) посприяє популяризації безпосередньо Blackpool Dance Festival серед китайських танцюристів, багато з яких останнім часом займають призові місця на найпрестижніших міжнародних чемпіонатах (Blackpool Dance Festival, 2018).

Організатори Blackpool Dance Festival, зберігаючи традиції проведення конкурсів та змагань, нині спрямовують діяльність на розвиток програми фестивалю відповідно до еволюції та тенденцій конкурсного бального танцю.

Наукова новизна. Здійснено комплексне мистецтвознавче дослідження діяльності Blackpool Dance Festival з моменту заснування (1920 р.) до 2018 р.; розглянуто розвиток конкурсної програми фестивалю в контексті еволюціонування бальних танців – стандартизації танців європейської та латиноамериканської програми, особливості формування суддівської колегії та системи оцінювання, нормативно-правову базу фестивалю; проаналізовано особливості проведення традиційних змагань та чемпіонатів у історичній ретроспективі; окреслено напрямки та тенденції розвитку Blackpool Dance Festival на сучасному етапі.

Висновки. Внаслідок проведеного мистецтвознавчого дослідження діяльності Blackpool Dance Festival протягом 1920–2018 рр. визначено етапи розвитку фестивалю, у контексті еволюціонування конкурсного бального танцю та проаналізовано програми проведення чемпіонатів та змагань: 1920–1931 рр. – період формування програми фестивалю (змагання з Sequence Dance, North of England Amateur Foxtrot Competition, Veterans Waltz Competition та Original Sequence Dance Competition); 1931–1947 рр. – період становлення конкурсної програми на основі розроблених і затверджених Імперським товариством вчителів танців та Офіційною радою бальних танців (OBBD) стандартів (British Professional Championships, Amateur Ballroom Championships, The Junior Blackpool Dance Festival); 1954–2004 – період розширення програми Blackpool Dance Festival та популяризації фестивалю на міжнародному рівні (надання міжнародній латиноамериканській програмі конкурсного статусу, заснування Британського Закритого Танцювального Фестивалю, Professional Invitation Team Match); 2004–2018 рр. – сучасний період, який характеризується розвитком програми фестивалю відповідно до еволюції та тенденцій конкурсного бального танцю (введення до програми Блекпульського фестивалю American Smooth та American Rhythm (Professional American Smooth Championship та Professional American Rhythm Championship) та започаткування Blackpool Dance Festival China.

Список використаних джерел

1. *Blackpool Dance Festival. History.* URL: <http://www.blackpooldancefestival.com/?page_id=11790>. (Accessed: 14.04. 2018).
2. *British Dance Council* URL: <http://www.bdconline.org/>. (Accessed: 16.04.2018).
3. Dawson A. *The Skating System. Working out the marks in ballroom dancing championships.* London: Imperial Society of Teachers of Dancing in association with the Dancing Times, 1963. 46 p.
4. Mayer-Karakis B. *Ballroom icons : a journey through the lives of dancers, doers and devotees of the ballroom world.* Düsseldorf : Dancesport Publishing, 2009. 295 p.
5. Mayer B. The British Dance Council (BDC). *Story* URL: <http://www.dancearchives.net/2013/06/10/the-british-dance-council-bdc-story>. (дата звернення: 9.04.2018).
6. *Syllabus 92nd Annual Blackpool Dance Festival Open to the World Thursday 25th May to Friday 2nd June 2017* URL: <https://docviewer.yandex.ua/view/100647252/>. Дата звернення 18 Квітня 2018.
7. *The First Russian American Smooth Congress* URL: http://dancesport.ru/news/news_9005.html. (Accessed: 9 Квітня 2018).

8. Todd K. Blackpool dance festival. In *Praise of the Iconic. Dance Beat Blackpool*. 2010. April. pp. 22–24.
9. Yoo L. K. *The Evolution of Ballroom Dance in the United States – with a Focus on Ballroom Dance into Dancesport*. Seoul : Korea University, 2009. 85 p.
10. *USA Dance. USA Dance Dancesport Rulebook 2008–2009. Governing USA Dance Competitions and Athletes*, Cape Coral. FL: USA Dance. 86 p.
11. *World Ballroom Dancing Congress (27th and 28th May 2017) Time-table* URL: <http://www.bdconline.org/Portals/24/2017-World-Congress-time-table.pdf>. (Accessed 19. 04.2018).

References

1. *Blackpool Dance Festival. History*, [online] Available at: http://www.blackpooldancefestival.com/?page_id=11790 [Accessed 14 April 2018].
2. *British Dance Council*, [online] Available at: <http://www.bdconline.org/> [Accessed 16 April 2018].
3. Dawson, A. (1963). *The Skating System. Working out the marks in ballroom dancing championships*. London: Imperial Society of Teachers of Dancing in association with the Dancing Times
4. Mayer-Karakis, B. (2009). *Ballroom icons: a journey through the lives of dancers, doers and devotees of the ballroom world*. Düsseldorf: Dancesport Publishing.
5. Mayer, B. (2013). *The British Dance Council (BDC). Story*, [online] Available at: <http://www.dancearchives.net/2013/06/10/the-british-dance-council-bdc-story> [Accessed 9 April 2018].
6. *Syllabus 92nd Annual Blackpool Dance Festival Open to the World Thursday 25th May to Friday 2nd June 2017*, [online] Available at: <https://docviewer.yandex.ua/view/100647252/> [Accessed 18 April 2018].
7. *The First Russian American Smooth Congress*, [online] Available at: http://dancesport.ru/news/news_9005.html [Accessed 9 April 2018].
8. Todd, K. (2010). *Blackpool dance festival. In Praise of the Iconic. Dance Beat Blackpool*, April, pp. 22–24.
9. Yoo, L. K. (2009). *The Evolution of Ballroom Dance in the United States – with a Focus on Ballroom Dance into Dancesport*. Seoul: Korea University.
10. *USA Dance. USA Dance Dancesport Rulebook 2008–2009. Governing USA Dance Competitions and Athletes*, Cape Coral, FL: USA Dance.
11. *World Ballroom Dancing Congress (27th and 28th May 2017) Time-table* [pdf] Available at: <http://www.bdconline.org/Portals/24/2017-World-Congress-time-table.pdf> [Accessed 19 April 2018].